

De Aapmens en zijn ontdekker, de Limburger Dubois

Dit jaar is het een eeuw geleden, dat de grote evolutionist Charles Darwin overleed. Op tal van plaatsen wordt dit feit herdacht. Darwins epoche makende boek "The Origin of Species by means of Natural Selection" verscheen in 1859. Uiteraard heeft Darwin zich ook beziggehouden met de vraag naar de afstamming van de mens. In 1871 verscheen van zijn hand "The Descent of Man and Selection in Relation to Sex."

Een groot gemis vormde in die tijd het gebrek aan fossiele dokumentatie van de voorgeschiedenis van de mens. In 1856 waren in het Neandertal bij Düsseldorf de resten van een menselijk skelet gevonden. Deze vertoonden anatomische details, die sommige geleerden deden besluiten, dat het hier om een voorloper van de huidige mens ging. Anderen bestreden dit heftig.

Latere vondsten toonden aan, dat de Neanderthaler inderdaad een fossiele mensvorm was, maar dat deze toch te dicht bij de recente mens stond om als een echte "missing link" te gelden.

De Limburger Eugène Dubois stelde zich tot doel om de zozeer ontbeerde missing link te gaan zoeken.... en vond hem ook. Zijn ontdekking van fossiele resten, die hij beschreef als "Pithecanthropus erectus, eine menschenähnliche Uebergangsform aus Java" werd wereldberoemd en vormt een zeer belangrijke bijdrage tot de kennis van de afstamming van de mens.

Reden genoeg om in het Darwinjaar 1982 aandacht te besteden aan deze vondst, en aan zijn ontdekker.

De oorspronkelijke fossielen van de Pithecanthropus erectus en de vele begeleidende fossielen, die door Dubois op Java werden opgegraven, worden thans bewaard in het Rijksmuseum van Natuurlijke historie te Leiden.

Het is bijzonder verheugend, dat in nauwe samenwerking tussen voornoemd museum en het Natuurhistorisch Museum Maastricht een tijdelijke tentoonstelling kon worden gerealiseerd, die o.a. tot doel heeft om Eugène Dubois ook in zijn geboortestreek meer bekendheid te geven. Deze tentoonstelling, die een beknopt overzicht geeft van Dubois' leven en werken, is vanaf 2 juli voor het publiek geopend.

Tijdelijke tentoonstelling in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht

Op 1 juli vindt een bijeenkomst van de Kring Maastricht van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg plaats, die geheel aan Dubois is gewijd.

Het programma van deze bijeenkomst luidt als volgt:

20.00 uur: welkomstwoord door de Voorzitter van Kring Maastricht, Dr. A.J. Lever.

20.05 - 20.20: inleiding door de Voorzitter van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, Drs. C.H. Jansen.

20.20 - 20.50: lezing door Drs. B. Theunissen van het Biohistorisch Instituut der Rijksuniversiteit Utrecht, getiteld: Dubois' wetenschappelijk werk.

20.50 - 21.10: Pauze

21.10 - 21.40: lezing door Drs. J. de Vos, conservator van de "collectie Du-

bois" van het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden, getiteld: de betekenis van de Dubois-collectie.

21.40 - 22.30: gelegenheid tot het bezichtigen van de tentoonstelling en het nuttigen van een drankje.

Deze bijeenkomst van Kring Maastricht is toegankelijk voor alle leden van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg.

Eugène Dubois op ongeveer veertigjarige leeftijd. Copyright RMNH.